

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17Csp/98/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123208126
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123208126.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

-2- 17Csp/98/2023

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v spore žalobcu: Rozhlas a televízia Slovenska, Mlynská dolina, 845 45 Bratislava, IČO: 47 232 480, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX D., o zaplatenie 119,08 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

-2- 17Csp/98/2023

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 119,08 EUR spolu s nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 2,10 EUR, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

-4- 17Csp/98/2023

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 25.08.2023 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 119,08 EUR a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 2,10 EUR. Žalobu odôvodnil tým, že je verejnoprávnu inštitúciou zriadenou na základe zákona č. 532/2010 Z.z. o Rozhlase a televízii Slovenska a je aktívne vecne legitimovaným na podanie žaloby podľa § 4 ods. 1 a § 10 ods. 5 zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska. Žalovaný je zo zákona platiteľom úhrady za služby verejnosti podľa § 3 písm. a) zákona č. 340/2012 Z.z. vo výške 4,64 EUR mesačne. Kontrolou úhrad žalobca zistil, že žalovaný ku dňu podania žaloby nezaplatil úhradu za obdobie od 01.04.2008 do 30.04.2013. V zmysle § 10 ods. 2 zák. č. 340/2012 Z.z. žalobca písomnou výzvou zo dňa 21.01.2023 vyzval žalovaného na zaplatenie omeškanej úhrady a poštových sadziieb súvisiacich s odoslaním výzvy. Žalovaný nezaplatil úhradu a poštové sadzby do 30 dní od doručenia výzvy, preto je žalovaný povinný zaplatiť aj pokutu podľa § 10 ods. 3 zák. č. 340/2012 Z.z. Žalovaná suma 119,08 EUR pozostáva z 22 neuhradených mesačných predpisov v kontrolovanom období 01.04.2008 do 30.04.2013 v celkovej sume 102,08 EUR a pokuty vo výške 17 EUR. Žalobca požadoval tiež úhradu poštových sadziieb vo výške 2,10 EUR. Už v rámci žaloby žalobca vyslovil súhlas s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania v zmysle § 177 ods. 2 CSP.

2. Žalobca k žalobe pripojil listinné dôkazy: výzva na zaplatenie nedoplatku zo dňa 21.01.2023 vrátane prehľadu predpisov a platieb, doručenka k predmetnej výzve, potvrdenie Slovenskej pošty o tarifnej cene za úradné zásielky.

3. Tunajší súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel platobným rozkazom č.k. 17Csp/898/2023-15 zo dňa 05.09.2023, ktorý sa ale žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk, preto ho súd v súlade s § 266 ods. 3 CSP uznesením č.k. 17Csp/89/2023-32 zo dňa 06.11.2023 zrušil.

4. Keďže sa súdu nepodarilo ani vykonaným šetrením zistiť iný pobyt žalovaného než na adrese uvedenej v registri obyvateľov a žalobu sa mu na adresu v registri obyvateľov nepodarilo doručiť do vlastných rúk, súd žalobu doručil žalovanému postupom podľa § 116 ods. 2 CSP. Oznámenie o podanej žalobe bolo zverejnené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu dňa 08.11.2023 (na úradnej tabuli do 23.11.2023). Žalovaný si žalobu neprevzal. V zmysle § 116 ods. 2 CSP sa žaloba považuje za doručenú dňa 24.11.2023. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

5. V danej veci ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2 000 eur, preto súd v súlade s § 177 ods. 2 písm. a) CSP prejednal a rozhodol vec bez nariadenia pojednávania.

6. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo podľa § 219 ods. 3 CSP oznámené vyvesením na úradnej tabuli a webovej stránke tunajšieho súdu dňa 24.11.2023.

7. Súd sa oboznámil s obsahom celého spisu a vychádzajúc z nesporných skutkových tvrdení žalobcu a predloženého listinného dôkazu zistil nasledovný skutkový stav:

8. Výzvou zo dňa 21.01.2023, ktorá sa žalobcovi vrátila dňa 14.02.2023 ako nedoručená z dôvodu jej neprevzatia (na pošte uložená zásielka dňa 26.01.2023), žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie nedoplatku na úhradách za služby verejnosti za kontrolované obdobie od 01.04.2008 do 31.03.2023 vo výške 108,82 EUR v lehote 30 dní odo dňa doručenia výzvy. Uvedená čiastka bola v danej výzve vypočítaná ako rozdiel medzi predpísanými úhradami za obdobie od 01.04.2008 do 31.01.2023 v celkovej výške 828,02 EUR a platbami za dané obdobie v celkovej výške 719,20 EUR. Žalobca zároveň žalovaného upozornil, že v prípade, že nebude nedoplatok uhradený do 30 dní od doručenia výzvy, bude voči žalovanému uplatnená aj pokuta vo výške 17 EUR.

9. Z prehľadu predpisov a platieb vyplýva, že žalovanému boli za obdobie od 01.04.2008 do 30.04.2013 vykonané predpisy platieb za poskytovanie služieb verejnosti za 61 mesiacov po 4,64 EUR (283,04 EUR) a v januári 2023 aj náklady na poštovné 2,10 EUR, pričom za uvedené obdobie žalovaný uhradil žalobcovi celkom sumu 180,96 EUR (37 x 4,64 EUR a 2 x 9,28 EUR). Rozdiel medzi predpismi a úhradami za obdobie 01.04.2008 do 30.04.2013 tak predstavuje sumu 102,08 EUR (283,04 EUR mínus 180,96 EUR).

10. Z potvrdenia Slovenskej pošty o tarifnej cene za úradnú zásielku vyplýva cena úradnej zásielky (doporučene + doručienka + do vlastných rúk) cez ePodací hárok 2,10 EUR.

11. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

12. Podľa § 3 písm. a) zákona č. 340/2012 Z.z., v znení účinnom do 30.06.2023, platiteľ úhrady (ďalej len „platiteľ“) je fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny²⁾ v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti³⁾ ako odberateľ elektriny v domácnosti²⁾ v odbernom mieste,²⁾ pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome.

13. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 340/2012 Z.z., v znení účinnom do 30.06.2023, o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „zákon č. 340/2012 Z.z.“), vyberateľom úhrady a príjemcom úhrady je Rozhlas a televízia Slovenska.

14. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 340/2012 Z.z., v znení účinnom do 30.06.2023, platiteľ podľa § 3 písm. a) platí úhradu 4,64 eura za každý aj začatý kalendárny mesiac.

15. Podľa § 7 ods. 1 a 2 zákona č. 340/2012 Z.z., v znení účinnom do 30.06.2023, povinnosť platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa osoba stala platiteľom, a zaniká posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom osoba prestala byť

platiteľom. Úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

16. Podľa § 10 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 340/2012 Z.z., v znení účinnom do 30.06.2023, platiteľ, ktorý nezaplatí úhradu podľa § 7, je v omeškaní so zaplatením úhrady. Ak vyberateľ úhrady zistí, že platiteľ je v omeškaní so zaplatením úhrady, je povinný ho písomne vyzvať do 60 dní od zistenia tejto skutočnosti na zaplatenie tejto úhrady a na zaplatenie poštových sadzieb²³⁾ súvisiacich s odoslaním výzvy na zaplatenie úhrady. Ak platiteľ podľa § 3 písm. a) nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy podľa odseku 2, platiteľ je povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17 eur.

17. Podľa § 10 ods. 5 zákona č. 340/2012 Z.z., v znení účinnom do 30.06.2023, nárok na zaplatenie úhrady, s ktorou je platiteľ v omeškaní, pokuty podľa odsekov 3 a 4 a poštových sadzieb je povinný vyberateľ úhrady uplatniť na súde.

18. Podľa § 27b ods. 1 zákona č. 532/2010 Z.z. o Rozhlase a televízii Slovenska výber a vymáhanie úhrady za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania (ďalej len „úhrada“), ktorú bol platiteľ úhrady podľa zákona č. 340/2012 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení účinnom k 30. júnu 2023 povinný zaplatiť do 30. júna 2023, ako aj vymáhanie iných pohľadávok, ktoré vznikli na základe nezaplatenia tejto úhrady, vykonáva od 1. júla 2023 Rozhlas a televízia Slovenska podľa zákona č. 340/2012 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30. júna 2023; takto vybraté a vymožené úhrady, ako aj vymožené iné pohľadávky sú príjmom Rozhlasu a televízie Slovenska a sú určené na finančné zabezpečenie hlavnej činnosti Rozhlasu a televízie Slovenska.

19. Vzhľadom na zistený skutkový stav a s poukazom na citované právne ustanovenia mal súd za to, že žalobca preukázal dôvodnosť svojho nároku, a preto súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Listinnými dôkazmi bolo preukázané, že napriek tomu, že za obdobie od 01.04.2008 do 30.04.2013 mal žalovaný uhradiť predpisy platieb za 61 mesiacov po 4,64 EUR, úhrnne teda v sume 283,04 EUR, za uvedené obdobie uhradil iba sumu 180,96 EUR (pričom neskoršie úhrady boli vždy započítavané iba na príslušné ďalšie mesiace, za ktoré bol žalovaný povinný hradiť koncesionárske poplatky). Rozdiel v predpísaných platbách a úhradách teda činí sumu 102,08 EUR. Okrem predpísaných mesačných platieb súd zaviazal žalovaného aj na úhradu pokuty vo výške 17 EUR, na ktorú vznikol žalobcovi nárok v súlade s § 10 ods. 3 a 5 zákona č. 340/2012 Z.z. Žalobca uniesol dôkazné bremeno aj ohľadom nároku na úhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky za poštovné vo výške 2,10 EUR, keď z predloženej doručky vyplýva, že žalovanému bola zaslaná výzva doporučené do vlastných rúk s doručenkou a súdu predložil aj potvrdenie o tarifnej cene poštovného.

20. Záverom sa žiada dodať, že súd nepovažoval daný spor za spotrebiteľský, pretože predmetom sporu je zaplatenie koncesionárskych poplatkov, ktoré boli tradičným zdrojom financovania verejnoprávneho rozhlasového a televízneho vysielania. Koncesionársky poplatok bol osobitným príspevok na finančné zabezpečenie plnenia zákonom stanovených povinností a úloh žalobcu ohľadom poskytovania verejnej služby. Koncesionárske poplatky neboli platbou za ponuku programov, ani za ich užívanie, t.j. sledovanie určitých programov, ale platbou, ktorá sa vzťahovala na každého, kto bol odberateľom elektriny. Fyzická osoba i právnická osoba teda platila za vysielanie formou koncesionárskych poplatkov. Prostredníctvom koncesionárskeho poplatku fyzická osoba (resp. právnická osoba) financovala verejnú službu, ktorá mu bola poskytovaná ako občanovi (nie v pozícii spotrebiteľa). Sadzba koncesionárskeho poplatku nebola určená náhodne. Šlo o sumu vyjadrujúcu podiel skutočných nákladov nevyhnutných na dodržiavanie programových záväzkov verejnoprávneho vysielateľa (žalobcu), ktorý zo zákona poskytuje službu verejnosti tvorbou a šírením rozhlasových a televíznych programov na celom území SR. Táto verejná služba je charakteristická tým, že je univerzálne určená verejnosti a je financovaná verejnosťou. Vtedajší systém financovania žalobcu vychádza zo zákonom stanoveného koncesionárskeho poplatku ako základu jeho financovania verejnými zdrojmi. Iná je situácia, keď fyzická osoba na základe zmluvy platí ako predplatiteľ danej programovej stanice za služby, ktoré si vybral ako spotrebiteľ. Súd vychádzal zo záveru, že žalovaný nemá status spotrebiteľa, a preto sa neuplatnil § 299 ods. 1 CSP. Obdobne viď rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16Co/48/2020 zo dňa 29.06.2021.

21. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že plne úspešnému žalobcovi priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku v súlade s § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

-2- 17Csp/98/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.